

КОРЕКЦІЯ ГІПОТИРЕОЇДНОГО СТАНУ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЛИСТЕЦЯ РЯСКИ МАЛОЇ

к. фарм. н., доц. Кононенко А.Г., д. біол.н., проф. Кравченко В.М.
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Вступ. Аналіз даних літератури свідчить про те, що захворювання щитоподібної залози (ЩЗ) займають не останнє місце серед всієї ендокринної патології, і до сих пір залишаються однією з найбільш складних проблем в клінічній ендокринології. Препарати рослинного походження займають істотну частку (30-50%) як європейського, так і світового фармацевтичного ринку. Лікарські рослини є найбільш перспективним джерелом біологічно активних речовин тиреотропної дії. Доцільність вивчення в цьому напрямку лікарських рослин визначається широким спектром їх фармакологічної дії та відносною безпечністю при тривалому застосуванні..

Мета дослідження. Виявлення ефективності водного екстракту листеця ряски малої (ВЕЛР) в умовах експериментального гіпотиреозу.

Матеріали та методи. Досліди були проведені на білих нелінійних щурах самцях масою 120-150 г. Експериментальний гіпотиреоз відтворювали щоденним введенням водного розчину мерказолілу (500 мг в 1 л) замість питної води протягом 30 днів. Експериментальні тварини були поділені на 3 групи: 1-а – інтактний контроль (ІК), 2-а – щури, що отримували тиреостатик мерказоліл контрольна патологія (КП), 3-а – щури, що на тлі мерказолілу отримували ВЕЛР. Досліджуваний екстракт вводили внутрішньошлунково протягом 21-го дня. В сироватці крові щурів визначали концентрацію трийодтироніну загального (T_3) та вільного (fT_3) і тироксину загального (T_4) та вільного (fT_4) методом імуноферментного аналізу. Статистичний аналіз отриманих результатів проводили за допомогою стандартного пакета статистичних програм «Statistica 6,0».

Результати. Результати нашого дослідження показали, що вживання мерказолілу призводило до зниження синтетичної функції ЩЗ у експериментальних тварин, що проявлялося у зменшенні рівня тиреоїдних гормонів, який був значно меншим ніж у тварин групи ІК. Розвиток експериментального гіпотиреозу у дослідних тварин був підтверджений також зниженим рівнем fT_4 та fT_3 . Концентрація fT_3 і fT_4 у сироватці крові щурів групи КП порівняно з групою ІК зменшувалась в 1,78 та 2,63 рази ($p < 0,05$), відповідно.

Курсове введення ВЕЛР на тлі введення мерказолілу сприяло нормалізації функціонального стану ЩЗ та підвищенню її синтетичної функції, що проявлялося у вірогідному підвищенні рівня T_4 , fT_4 , T_3 та fT_3 в 2,33, 2,67, 1,50 та 1,82 рази ($p < 0,05$), відповідно, порівняно з групою КП.

Висновки. Застосування ВЕЛР чинило коригуючий вплив на гіпотиреоїдний стан ЩЗ, про що свідчило вірогідне підвищення рівня T_4 , fT_4 , T_3 та fT_3 у сироватці крові щурів до рівня групи ІК. Екстракт листеця ряски малої є перспективним для подальшого вивчення його ефективності та механізмів дії при гіпотиреозі як самостійного засобу, так і в складі фармакологічних комбінацій для профілактики та лікування гіпотиреоїдних станів.